

Załącznik
do uchwały nr X.101.2011
Rady Miasta Ełku
z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i
Rodziną
Gminy Miasta Ełk
na lata 2011 – 2018**

I. Charakterystyka sytuacji rodzin w Polsce

Spółeczeństwo polskie tradycyjnie przywiązuje duże znaczenie do wartości, jakie realizowane są w rodzinie i przez rodzinę.

Rodzina jest podstawą struktury społecznej w wymiarze uniwersalnym i od jej kondycji, zwartości i dojrzałości zależy siła społeczeństwa i funkcjonowanie państwa. Dążenie do umocnienia podstaw funkcjonowania rodziny jest więc potrzebą rozwojową, a równocześnie powinnością władz publicznych.

Od roku 1992, tj. od momentu wejścia gospodarki polskiej na ścieżkę gospodarki rynkowej i wzrostu gospodarczego, pozytywne efekty procesów makroekonomicznych uwidoczniły się także w poprawie sytuacji materialnej rodzin. Nie oznacza to jednak, że wszystkim rodzinom zaczęło się lepiej powodzić. Znaczna ich liczba nadal żyje na granicy ubóstwa. Restrukturyzacja gospodarki przyniosła ze sobą nieznane wcześniej ryzyko socjalne – bezrobocie, które przede wszystkim stało się udziałem rodzin najsłabszych: wielodzietnych, niepełnych, z osobami niepełnosprawnymi, gorzej wykształconych. One też, co do zasady, stają się ofiarami bezrobocia długotrwałego, którego negatywne skutki odbijają się na życiu całej rodziny i znacznie ograniczają możliwości rozwojowe młodego pokolenia. Długotrwałe bezrobocie oznacza dla rodziny nie tylko drastyczne obniżenie dochodów, ale pociąga za sobą cały szereg innych problemów i zjawisk negatywnych, takich jak: poczucie krzywdy, izolacji społecznej, frustrację, pogorszenie stanu zdrowia, agresję, a także wzrost zachowań patologicznych i społecznie niepożądanych. Negatywne zjawiska, wynikające z braku stabilnych warunków życia, poświęcanie niewielkiej ilości czasu rodzinie z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania, są źródłem kryzysu wielu rodzin i często prowadzą do ich rozpadu. Dzieci i młodzież z tych rodzin, nierzadko powiększają grono sierot społecznych, tzw. „dzieci ulicy”. Szukając zrozumienia i akceptacji, często wchodzą one w nieformalne grupy rówieśnicze o charakterze przestępczym.

Ważna rola rodziny w rozwoju cywilizacyjnym kraju dostrzegana była w okresie przemian społeczno - gospodarczych przez kolejne rządy, które z mniejszym lub większym zaangażowaniem podejmowały problem polityki wspierającej rodzinę. Obecnie tworzenie spójnej i konsekwentnej polityki prorodzinnej, rozumianej jako budowanie systemu pomocy dziecku i rodzinie, stało się priorytetem Rządu i władz samorządowych. Oprócz wsparcia finansowego rodziny, silnie akcentowane są działania dotyczące rozwoju rodziny jako całości, dostępności infrastruktury

w zakresie edukacji, zdrowia, kultury i wypoczynku. Dotychczasowe rozwiązania na rzecz rodziny, wywodzące się w większości z zasady opiekuńczości państwa, zastępowane są zasadą pomocniczości, rozumianej jako tworzenie warunków wyrównywania szans rodzin, przy równoczesnym poszanowaniu ich prawa do samostanowienia, z uwzględnieniem konieczności ochrony rodzin najsłabszych ekonomicznie i społecznie.

Zmieniająca się rzeczywistość wymusza potrzebę wypracowania nowych form pomocy, podnoszenia standardów pracy na rzecz dziecka i jego rodziny, a także doskonalenia procedur pomocowych, wspierających rodzinę w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Pomoc rodzinom winna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i poprawnym pełnieniu ról społecznych.

II. Charakterystyka sytuacji rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej (systemu wsparcia w mieście Elku).

Z danych uzyskanych w Ewidencji ludności, wg. stanu na dzień 31.12.2010r. wynika, że miasto Elk liczyło 58.902 mieszkańców, w tym 57.449 zameldowanych na pobyt stały oraz 1.453 posiadających meldunek czasowy. Ponieważ z różnych form wsparcia korzystają również rodziny, które nie posiadają meldunku na terenie miasta Elku (ustawa o pomocy społecznej nie posługuje się bowiem kryterium administracyjnym, lecz pojęciem miejsca zamieszkania rozumianym jako „centrum życiowe”, zgodnie z przepisem art. 25 Kodeksu cywilnego), natomiast część osób zameldowanych na terenie miasta, z różnych przyczyn w nim nie przebywa, przyjęć należy, że liczba bez mała 60.000 mieszkańców odzwierciedla stan rzeczywisty.

Trudności, jakie dotyczą rodziny, częstokroć powodują znaczące zaburzenia w ich funkcjonowaniu. Stąd też, w sytuacji, w której nie jest możliwe przewyciężenie przez rodzinę trudności w sposób samodzielny, niezbędna staje się pomoc ze strony instytucji publicznych i niepublicznych. Jednym z fundamentalnych zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest praca socjalna z rodziną, rozumiana jako działalność nakierowana na wzmocnienie istniejących zasobów lub pomoc w przywracaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Dynamikę wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w okresie 2008 – 2010 ilustruje tabela nr 1 (opracowanie własne MOPS)

Tabela nr 1

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2008	2473	-	5902	-
2009	2748	11,12	6505	10,22
2010	2902	5,6	6653	2,28
2008-2010		% wzrostu w stosunku do 2008		% wzrostu w stosunku do 2008
		17,35		12,72

Rosnące zapotrzebowanie na pracę socjalną dowodzi, że przemiany makrospołeczne ściśle oddziałują na funkcjonowanie rodziny. Coraz częściej przeobrażenia, jakim poddawane jest polskie społeczeństwo, wprowadza do życia rodzinnego wzory obce jej mentalnie i kulturowo. Dlatego też rodzina, jako uniwersalna grupa społeczna, musi zmierzyć się z wieloma problemami, które zagrażają jej zdrowemu funkcjonowaniu. Współczesna rodzina przestała być całością, która skupia swoich członków we wszystkich zasadniczych dziedzinach życia. Na kanwie dokonujących się zmian, pojawiającego się w społeczeństwie procesu sekularyzacji, wpływu kultury masowej, rodzina nie jest już ani ostoją kształtowania systemu wartości, ani też ostoją dobrego wychowania. Wobec wielości problemów, z którymi musi się borykać rodzina, praca socjalna, jako działanie długofalowe, nastawione na podmiotowe i indywidualne traktowanie jej członków, daniem im prawa do wolności wyboru, udzielanie informacji, pytanie o zmiany, jakie chcieliby osiągnąć w swoim życiu, dostrzeganie pozytywnych zmian w działaniach, stymulowanie rozwoju i budowanie pozytywnych relacji, nabiera szczególnego znaczenia. Zadaniem pracowników socjalnych jest nie tyle wytwarzanie usług doraźnych, co podejmowanie działań, których celem jest zmiana rzeczywistości wśród rodzin przeżywających różne formy dezintegracji w swoim zewnętrznym bądź wewnętrznym systemie wartości.

Charakterystykę trudności występujących w środowiskach objętych pomocą społeczną w roku 2010 oraz dynamikę zjawiska ilustruje tabela nr 2 (opracowanie własne MOPS).

Tabela nr 2

Powód trudnej sytuacji życiowej		liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2009r.
Sieroctwo		2	4	+100
Bezdomność		69	81	+6,2
potrzeba ochrony macierzyństwa		182	961	-41,3
w tym: wielodzietność		130	867	-51,9
Bezrobocie		1309	3402	+8,72
Niepełnosprawność		886	1756	+0,68
długotrwała choroba		1229	2585	+1,32
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych		458	1494	+2,92
w tym	rodziny niepełne	456	1485	+3,2
	rodziny wielodzietne	1	8	-50
Alkoholizm		215	360	+11,4
Narkomania		28	54	+27,3
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		38	55	+2,7
przemoc w rodzinie		48	110	+6,7
sytuacja kryzysowa		4	8	-42,86
brak umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki		3	3	+100
zdarzenia losowe		13	29	+100
klęska żywiołowa lub ekologiczna		1	4	+100

Jakkolwiek wśród problemów, z którymi borykają się rodziny korzystające z pomocy społecznej, problem bezrobocia zajmuje nieklamane pierwsze miejsce, nie oznacza to jednak, że w rodzinach dotkniętych bezrobociem nie występują inne problemy. Praktyka dowodzi, iż rzadkością jest rodzina jednoproblemowa. Co do zasady są to rodziny wielkoproblemowe, które wymagają wsparcia w różnych obszarach ich funkcjonowania. Na problemy określone w tabeli nakładają się problemy emocjonalne, problemy psychiczne, problemy osobowościowe, problemy małżeńskie, problemy opieki nad zależnym członkiem rodziny i inne problemy życiowe, których rozwiązanie wymaga współpracy i zaangażowania wielu przygotowanych do tego służb i podmiotów.

Tabela nr 3 (opracowanie własne MOPS) ilustruje dynamikę wzrostu zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej w latach 2008 – 2010.

Tabela nr 3

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego	liczba osób którym przyznano świadczenie	%
2008	1616	0	3857	0	2436	+6,32
2009	1893	+17,4	4451	+15,1	2837	+16,32
2010	2012	+6,3	4632	+4,1	2954	+4,1
2008-2010	-	% wzrostu w stosunku do 2008	-	% wzrostu w stosunku do 2008	-	-
		+24,5	-	20,1	-	21,3

Ocenia się, że w związku z trudną sytuacją ekonomiczną kraju, mającą bezpośrednie przełożenie na istniejący rynek pracy (mniejsza liczba ofert pracy, mniejsze środki finansowe na aktywne formy zwalczania bezrobocia, konieczność ograniczania kosztów pracy przez pracodawców) oraz poziom życia ludności (posiadane zasoby finansowe rodzin nie gwarantują zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, w związku z gwałtownie rosnącymi cenami towarów i usług), narastającym problemem starzenia się społeczeństwa, które z jednej strony powoduje daleko idące konsekwencje dla budżetu państwa, z drugiej natomiast wymusza rozwiązanie wielu kwestii opiekuńczych, w najbliższych latach zapotrzebowanie na różne formy społecznego wsparcia będzie wykazywało tendencję wzrostową.

Tabela nr 4 (opracowanie własne MOPS) ilustruje typy rodzin objętych pomocą społeczną oraz ich liczebność.

Tabela nr 4

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM		
1		2		3
RODZINY OGÓŁEM /wiersz 2+3+4+5+6+7/		1	2902	6653
	o liczbie osób 1	2	1336	1336
	2	3	485	970
	3	4	489	1467
	4	5	297	1188
	5	6	165	825
	6 i więcej	7	130	867
w tym /z wiersza 1/ rodziny z dziećmi ogółem /wiersz 9+10+11+12+13+14+15/		8	792	3071
	o liczbie dzieci 1	9	313	903
	2	10	254	950
	3	11	147	706
	4	12	51	302
	5	13	17	118
	6	14	6	49
	7 i więcej	15	4	43
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM /wiersz 17+18+19+20/		16	456	1485
	o liczbie dzieci 1	17	168	336
	2	18	132	407
	3	19	91	375
	4 i więcej	20	65	367
Rodziny Emerytów i Rencistów /ogółem wiersz 22+23+24+25/		21	467	812
	o liczbie osób 1	22	292	292
	2	24	85	170
	3	24	45	135
	4 i więcej	25	45	215

Jednym ze współczesnych zjawisk społecznych jest coraz częstsza nieobecność w rodzinie jednego (częściej ojca) z rodziców. Problem ten generuje wiele niekorzystnych zjawisk wewnątrz rodziny, aż do trwałego rozpadu włącznie. Wśród rodzin rozbitych znajdują się takie, które zmuszone są korzystać z pomocy Funduszu Alimentacyjnego (wcześniej zaliczki alimentacyjnej).

Tabela nr 5 ilustruje dynamikę tego zjawiska w latach 2008 – 2010 oraz dynamikę ilości rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

Tabela nr 5 (opracowano na podstawie danych Wydziału Świadczeń Rodzinnych).

Tabela nr 5

liczba rodzin	2008	2009	2010
liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	399	486	517
liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	3348	3050	2990

Tabela nr 6 ilustruje liczbę gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych w latach 2008 -2010 (opracowano na podstawie danych z Wydziału Mienia Komunalnego)

Tabela nr 6

	2008	2009	2010
liczba gospodarstw domowych	1872	1705	1656

Rodzina jest pierwszym, naturalnym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Stąd też, prawidłowe relacje w rodzinie mają bezpośredni wpływ na prawidłowy rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w życiu społecznym. Dysfunkcje w rodzinie generują nieprawidłowe zachowania dziecka, takie jak agresja, nadpobudliwość, trudności w nauce, brak umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej, co w okresie późniejszym owocuje powielaniem nieprawidłowych zachowań, utrwalonych przez środowisko, w którym dziecko się wychowuje.

Główną przyczyną powstawania dysfunkcji jest brak odpowiednich wzorów zachowań członków rodziny. Rodziny dysfunkcyjne to, w znakomitej większości, rodziny z problemem alkoholowym i rodziny z problemem narkomanii. Brak umiejętności rozwiązywania problemów oraz nieprawidłowe metody wychowawcze sprawiają, że dzieci z tych rodzin są rozchwiane emocjonalnie i nierzadko borykają się z problemami natury psychicznej.

Stworzenie spójnego systemu wspomaganie dziecka i rodziny daje szansę na dokonywanie koniecznych zmian w taki sposób, aby rodziny, przy wykorzystaniu fachowej pomocy, były w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Tabele nr 7 – 8 ilustrują zapotrzebowanie na różne, pozamaterialne formy wsparcia w rozwiązywaniu problemów rodziny.

Tabela nr 7

Ilość rodzin dotkniętych przemocą korzystających z terapii indywidualnej w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy Domowej (Poradnia Rodzinna)	2008r.	2009r.	2010r.
		278	484

Tabela nr 8

	2008r.	2009r.	2010r.
Ilość dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym korzystających z grup socjoterapeutycznych	92	99	96
Ilość porad indywidualnych udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym	398	403	420

Tabela nr 9

Ilość rodzin korzystających z pomocy specjalistów Poradni Rodzinnej (problemy wychowawcze, małżeńskie)	2008r.	2009r.	2010r.
		998	1282

(Opracowano na podstawie danych z Punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej).

III Charakterystyka programu.

Miejski system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2011 – 2018 jest narzędziem do tworzenia systemu pomocy rodzinie, spełniającego postulaty dostępności i powszechności usług oraz podejmowania działań, ukierunkowanych na wzmocnienie elementów środowiskowej pracy z rodziną.

Realizacja celów programu, w perspektywie długotrwałej, ma doprowadzić do zahamowania procesu dysfunkcyjności rodzin, przy zaangażowaniu w procesy realizacji zarówno instytucji publicznych jak i sektora pozarządowego.

Nadrzędnym celem systemu pomocy i opieki na dzieckiem i rodziną jest określenie zadań, których realizacja umożliwi zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy, poprzez doskonalenie jakości usług świadczonych dziecku i rodzinie oraz rozwijaniu nowych form pomocy, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych.

IV. Cele programu i planowane działania.

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

Działania:

1.1 diagnoza i monitoring warunków oraz jakości życia rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

1.2 usprawnienie procedur chroniących rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi)

1.3 rozbudowa zaplecza socjalnego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań

1.4 inicjowanie programów i działań służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnieniu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego

1.5 dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych

1.6 rozwój systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub osobami starszymi

2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją i bezradnością społeczną

Działania:

2.1 rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.

2.2 włączanie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci.

2.3 organizowanie zajęć informacyjno – warsztatowych, poszerzających wiedzę rodziców, na temat potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży.

2.4 wspieranie działań służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia.

2.5 propagowanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej.

2.6 rozwój form wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, umożliwiających właściwe zagospodarowywanie czasu wolnego.

2.7 promocja i realizacja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych służących rozwojowi rodziny i poprawie relacji w rodzinie.

2.8 włączanie w proces dydaktyczny programów uwrażliwiających młode pokolenie na problemy osób starszych i niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i społecznego.

3. Podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

Działania:

3.1 podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób niosących pomoc instytucjonalną

3.2 organizowanie konferencji i podejmowanie innych działań dot. funkcjonowania rodziny jako całości, jej problemów i zagrożeń.

3.3 konsolidacja podmiotów działających w społeczności lokalnej na rzecz rozwoju i funkcjonowania rodziny.

3.4 promowanie programów zapobiegania uzależnieniom oraz readaptacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

3.5 budowanie lokalnej infrastruktury i zasobów dla wczesnej interwencji w zakresie poradnictwa rodzinnego.

4. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych.

Działania:

4.1 wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżniania, nagradzania i monitoringu rozwoju dzieci i młodzieży uzdolnionej.

4.2 inicjowanie programów związanych z kierowaniem funkcjonowaniem liderów młodzieżowych w różnych strefach życia publicznego.

4.3 wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych, działających na rzecz dzieci

i młodzieży.

4.4 wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej, turystycznej i edukacyjnej.

4.5 wspieranie działań służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności prospołecznych.

5. Budowanie wsparcia dla rodzin w kryzysie ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży.

Działania:

5.1 budowanie systemu wsparcia oraz edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.

5.2 oferowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci, młodzieży i rodziców, z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem.

5.3 prowadzenie w szkołach programów profilaktyczno – edukacyjno – wychowawczych i terapeutycznych dotyczących problematyki uzależnień.

5.4 cykliczne szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą na temat diagnozowania, wczesnego rozpoznania, sposobów zapobiegania i pomocy, w przypadku zachowań patologicznych.

5.5 tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym dzieci i młodzieży.

5.6 przygotowywanie kampanii medialnych podejmujących problematykę przemocy (przyczyn przemocy, konsekwencji, sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą)

5.7 prowadzenie bezpłatnego poradnictwa rodzinnego (udzielanie indywidualnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych).

5.8 organizowanie imprez integracyjnych.

5.9 organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

V. Zakładane efekty realizacji gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

1. Skuteczne wspieranie rodzin dysfunkcyjnych.
2. Racjonalizacja działań w zakresie rozwiązywania problemów rodziny i dziecka.
3. Rozwinięcie poradnictwa zapobiegającego narkomanii i alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży.
4. Rozwój funkcji opiekuńczo – wychowawczych w placówkach oświatowych.
5. Utworzenie dodatkowych placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży.
6. Zdrowszy styl życia rodzin.
7. Ograniczenie przestępczości i patologii wśród nieletnich.
8. Rozwój poradnictwa rodzinnego.
9. Wzbogacenie oferty i poprawa dostępności form wspólnego spędzania czasu wolnego.
10. Zwiększenie możliwości na pozyskiwanie dodatkowych środków na różne formy pomocy rodzinie i dziecku.
11. Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze pomocy rodzinom i dziecku.

VI. Monitoring i ewaluacja.

Program dotyczący systemu opieki nad dzieckiem i rodziną będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych lat.

Zakłada się, że ewaluacja będzie:

1. sprzyjać rozwojowi instytucji i projektów, które są w nich realizowane
2. przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują
3. odpowiedzią na pytanie, czy obrany kierunek jest właściwy
4. reakcją na aktualne potrzeby

W ramach ewaluacji programu prowadzony będzie monitoring. Monitorowanie programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy realizacji założonych celów.

VII. Realizatorzy programu.

1. Wydziału Urzędu Miasta

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy
5. Placówki Oświatowe
6. Elckie Centrum Kultury
7. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
8. Sąd Rejonowy
9. Komenda Powiatowa Policji
10. Zakłady Opieki Zdrowotnej (publiczne i niepubliczne)
11. Organizacje pozarządowe, Kościoły i inne podmioty, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

VIII. Podsumowanie.

Sprawności działania systemu pomocy dziecku i rodzinie upatruje się w zdefiniowaniu obszarów pomocy nie w kategoriach kosztów, ale dalekosiężnych i efektywnych dla środowiska lokalnego inwestycjach społecznych, nastawionych na rozwijanie umiejętności rodzicielskich, zapobieganiu niedostosowaniu społecznemu i wykluczeniu, a w konsekwencji, na poprawę jakości życia dzieci i rodzin.

Prezentowany program jest zgodny z przyjętą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Elku na lata 2008 – 2018 oraz kierunkami polityki prorodzinnej państwa. Najważniejszymi obecnie zadaniami wynikającymi z programu jest:

- tworzenie programów profilaktycznych
- rozwijanie poradnictwa rodzinnego
- rozwijanie usług wspierających dla rodzin niewydolnych wychowawczo
- wspieranie działań pracownika socjalnego poradnictwem specjalistycznym
- angażowanie pracowników oświaty, ochrony zdrowia, policji i innych instytucji w sprawy zaniedbanych dzieci
- systematyczne szkolenia kadry do profesjonalnych działań na rzecz dziecka i rodziny

Spodziewanym efektem realizacji założonych zamierzeń winno być zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin i ograniczenie patologii społecznej, poprawa stanu zdrowia i zminimalizowanie zachowań społecznie negatywnych.